

۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۳

دفترچه اجباری

دفترچه پاسخ آزمون الکترونیکی زیستاز

ماراتن شماره ۱۵

ویژه دانش آموزان پایه دوازدهم

نام درس	ریاضی	زمین
گزینشگر	سجاد عظمتی	-
ناظر علمی	نریمان فتح‌الهی، نیما مهندس	-
مسئول آزمون	گروه ریاضی فیثاغورس	-
پاسخنامه‌نویس	سجاد عظمتی، داود بوالحسنی	-
طراحان	سجاد عظمتی، نریمان فتح‌الهی، امید شبیری‌نژاد، شاهین پروازی، علی آزاد، فرید غلامی، محرم مهدی، قاسم عابدی	-
ویراستاران	احسان غنی‌زاده، علی فلاحی، فاطمه بهمن‌آبادی، محمدحسین کاربین	-

تولید فنی و گرافیک توسط نشر ویانو

چاپ، تکثیر، انتشار و با استفاده از محتوای آزمون به هر نحوی و بدون اجازه (گروه آموزشی زیستاز) غیرقانونی، غیراخلاقی و خلاف شرع بوده و با متخلفان برابر مقررات رفتار خواهد شد.

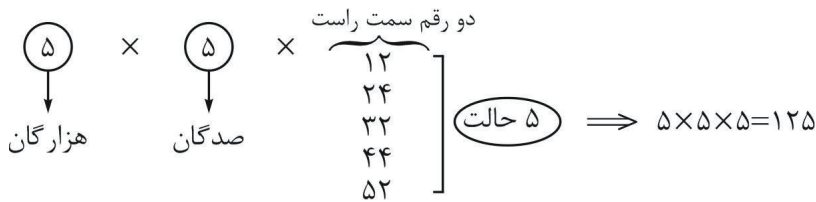
ویژه کنکور ۱۴۰۴

هر نتیجه از دو رقم اول و هزارگان مجدداً ۵ حالت در صدگان خواهیم داشت، بنابراین تعداد حالات به صورت مقابل است.

۸۱. رمز سه رقمی یک کیف، به گونه‌ای است که ارقام تکراری ندارد و عدد زوج و فرد کنار هم قرار نمی‌گیرند. چند حالت برای رمز این کیف وجود دارد؟

- ۱۲۰ (۴)   ۷۲ (۳)   ۶۰ (۲)   ۳۶ (۱)

پاسخ: گزینه ۴

برای آن که اعداد زوج و فرد کنار هم قرار نگیرند، باید یکی از حالت‌های زیر اتفاق بیفتد:

$$\begin{aligned} & \textcircled{\text{زوج}} \textcircled{\text{زوج}} \textcircled{\text{زوج}} \Rightarrow ۵ \times ۴ \times ۳ = ۶۰ \\ & \qquad \qquad \qquad \Rightarrow ۶۰ + ۶۰ = ۱۲۰ \\ & \textcircled{\text{فرد}} \textcircled{\text{فرد}} \textcircled{\text{فرد}} \Rightarrow ۵ \times ۴ \times ۳ = ۶۰ \end{aligned}$$

۸۲. در یک آزمون ۹ سؤالی تعداد سوالات چهار گزینه‌ای ۲ برابر تعداد سوالات دو گزینه‌ای است. چند حالت مختلف برای پاسخنامه این آزمون وجود دارد؟ (پاسخ دادن به سوالات الزامی نیست)

- ۲۵^۳ (۴)   ۷۵^۳ (۳)   ۵^۶ × ۳^۶ (۲)   ۲۷ × ۴^۶ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

$$\left. \begin{aligned} x &= \text{تعداد سوالات چهارگزینه‌ای} \\ y &= \text{تعداد سوالات دوگزینه‌ای} \end{aligned} \right\} \begin{aligned} x + y &= 9 \xrightarrow{x=2y} 3y = 9 \rightarrow y = 3 \rightarrow x = 6 \end{aligned}$$

پس این آزمون ۶ سؤال چهار گزینه‌ای و ۳ سؤال دو گزینه‌ای دارد.

چون پاسخ دادن به سوالات الزامی نیست، هر سؤال چهار گزینه‌ای ۵ حالت و هر سؤال دو گزینه‌ای، ۳ حالت دارد. پس:

$$۵^۶ \times ۳^۳ = ۵^۳ \times ۵^۳ \times ۳^۳ = ۷۵^۳$$

۸۳. اگر تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} x^3 - x + 1 & x < -3 \\ ax^2 + bx + 1 & x \geq -3 \end{cases}$ همواره مشتق پذیر باشد، حاصل $\frac{f(-2) + 3}{b}$ کدام است؟

- ۴ (۴)   -۲ (۳)   ۲ (۲)   ۴ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

$$\lim_{x \rightarrow (-3)^-} f(x) = (-3)^3 - (-3) + 1 = -27 + 3 + 1 = -23$$

$$\lim_{x \rightarrow (-3)^+} f(x) = a(-3)^2 + b(-3) + 1 = 9a - 3b + 1$$

$$9a - 3b + 1 = -23$$

$$9a - 3b = -24$$

$$f'(x) = \begin{cases} 3x^2 - 1 & x < -3 \rightarrow f'_-(-3) = 3(-3)^2 - 1 = 26 \\ 2ax + b & x > -3 \rightarrow f'_+(-3) = 2a(-3) + b = -6a + b \end{cases}$$

$$-6a + b = 26$$

$$\begin{cases} 9a - 3b = -24 \\ -6a + b = 26 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 9a - 3b = -24 \\ -18a + 3b = 78 \end{cases} \quad a = -6 \rightarrow b = -10$$

$$-9a = 54$$

$$f(2) = -6(2)^2 - 10(2) + 1 = -24 - 20 + 1 = -43 \rightarrow \frac{-43 + 3}{-10} = 4$$

۸۴. تابع f با ضابطه $f(x) = [x[x]]$ در چند نقطه به طول صحیح در فاصله $[-1, 2]$ ، مشتق پذیر است؟

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) هیچ

پاسخ: گزینه ۱

ابتدا پیوستگی تابع را در نقاط صحیح بررسی می‌کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} 4 & x = 2 \\ 1 & 1 \leq x < 2 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ 0 & -1 < x < 0 \\ 1 & x = -1 \end{cases}$$

بنابراین تابع داده شده، تنها در نقطه صحیح صفر روی فاصله $[-1, 2]$ پیوسته است و چون برای هر $x \in (-1, 1)$ ، $f(x) = 0$ است، در نتیجه: $f'(0) = 0$.

۸۵. $f(x) = \begin{cases} x^3 & x > 1 \\ 0 & x = 1 \text{ اگر } \\ (x-1)^2 & x < 1 \end{cases}$ آن‌گاه حاصل $A = \lim_{t \rightarrow +\infty} t f\left(1 - \frac{1}{t}\right)$ کدام است؟

(۱) $A = -f'(1^-) = 0$ (۲) $A = f'(1^+) = 3$ (۳) $A = f'(1^-) = 0$ (۴) $A = -f'(1^+) = -3$

پاسخ: گزینه ۱

از تغییر متغیر $x = 1 - \frac{1}{t}$ استفاده می‌کنیم، در این صورت $x = 1 - \frac{1}{t}$ پس $t = \frac{1}{1-x}$ وقتی t به سمت $+\infty$ میل می‌کند، $\frac{1}{t}$ مقدار مثبتی دارد اما به صفر میل می‌کند. پس $x = 1 - \frac{1}{t}$ همواره کوچک‌تر از ۱ است اما به ۱ میل می‌کند. به عبارتی داریم $x \rightarrow 1^-$.

$$A = \lim_{t \rightarrow +\infty} t f\left(1 - \frac{1}{t}\right) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{1-x} = - \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{x-1}$$

حالا با توجه به آن که $f(1) = 0$ است، می‌توانیم در صورت کسر به جای $f(x)$ قرار دهیم $f(x) - f(1)$ و آن را به تعریف مشتق چپ تبدیل کنیم:

$$A = - \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{x-1} = - \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x-1} = -f'(1^-)$$

و برای محاسبه مقدار این حد باید ضابطه تابع f را به‌ازای $x < 1$ در آن قرار دهیم.

$$A = - \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x)}{x-1} = - \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(x-1)^2}{x-1} = - \lim_{x \rightarrow 1^-} (x-1) = 0$$

۸۶. معادله خط مماس بر نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} x+2 & x \leq -1 \\ ax^2 + bx - 2 & x > -1 \end{cases}$ در نقطه $(-1, 1)$ موازی خط $y = x + 7$ می باشد. $a + b$ کدام است؟

(۱) ۱۱ (۲) -۱۱ (۳) ۳ (۴) -۳

پاسخ: گزینه ۲

دو خط موازی با هم دارای شیب یکسانی هستند بنابراین شیب (مشتق) تابع دو ضابطه‌ای $f(x)$ در نقطه $x = -1$ برابر با یک می باشد و برای این که تابعی مشتق پذیر باشد می بایست حتماً پیوسته باشد. بنابراین داریم:

$$f(x) = \begin{cases} x+2 & x \leq -1 \\ ax^2 + bx - 2 & x > -1 \end{cases}$$

$$f(-1) = 1 \quad \lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = 1 \quad \lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = a(-1)^2 + b(-1) - 2$$

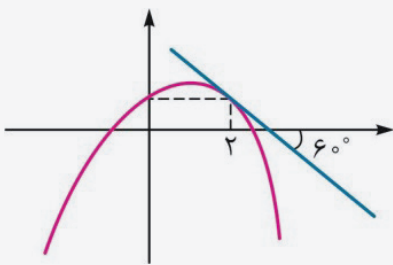
$$\Rightarrow a - b - 2 = 1 \Rightarrow \boxed{a - b = 3} \quad (1)$$

$$\Rightarrow f'(x) = \begin{cases} 1 & x < -1 \\ 2ax + b & x > -1 \end{cases} \quad f'_-(-1) = f'_+(-1)$$

$$\Rightarrow 1 = 2a(-1) + b \Rightarrow \boxed{-2a + b = 1} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} a = -4, b = -7 \Rightarrow a + b = -11$$

۸۷. نمودار تابع $y = 2f(2x+1)$ به صورت مقابل است. مقدار مشتق تابع $f(x^2 - 2x + 5)$ در $x = 2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
 (۲) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$
 (۳) $\frac{1}{2}$
 (۴) $-\frac{1}{2}$

پاسخ: گزینه ۲

طبق نمودار شیب خط مماس بر تابع $y = 2f(2x+1)$ در $x = 2$ برابر $-\sqrt{3}$ است، بنابراین:

$$y' = 2 \times 2f'(2x+1) = 4f'(2x+1) \xrightarrow{x=2}$$

$$4f'(\Delta) = -\sqrt{3} \rightarrow f'(\Delta) = -\frac{\sqrt{3}}{4}$$

حال مشتق $f(x^2 - 2x + 5)$ را به دست می آوریم.

$$y = f(x^2 - 2x + 5) \rightarrow y' = (2x - 2)f'(x^2 - 2x + 5)$$

$$x = 2 \rightarrow y' = (4 - 2)f'(\Delta) = 2f'(\Delta) = 2 \left(-\frac{\sqrt{3}}{4} \right) = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

۸۸. اگر $y = -\frac{1}{4}x + \frac{21}{4}$ در نقطه‌ای به طول ۱ بر نمودار تابع f عمود باشد، $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f^2(x) - 25}{x^2 - 1}$ کدام است؟

۴۰ (۴)

۵ (۳)

۲۰ (۲)

۴ (۱)

پاسخ: گزینه ۲

با توجه به این که خط $y = -\frac{1}{4}x + \frac{21}{4}$ در نقطه $x = 1$ بر نمودار تابع f عمود می‌باشد می‌توان دریافت:

$$f'(1) = 4, \quad f(1) = 5$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f^2(x) - 25}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f^2(x) - f(1)^2}{(x-1)(x+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x-1} \times \frac{f(x) + f(1)}{x+1}$$

$$= f'(1) \times \frac{2f(1)}{2} = f'(1) \times f(1) = 20$$

۸۹. به‌ازای چند مقدار برای a ، تابع $f(x) = |x(x^2 - a)(x^2 - 3x + 2)|$ فقط در ۲ نقطه مشتق ندارد؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۱)

پاسخ: گزینه ۲

می‌دانیم که توابع قدرمطلق در ریشه‌های ساده تابع داخل قدرمطلق، مشتق ندارند. پس داریم:

$$f(x) = |x(x^2 - a)(x - 1)(x - 2)| \Rightarrow \text{ریشه‌های ساده} = x = 0, x = 1, x = 2$$

با توجه به این که تابع f دارای سه ریشه ساده می‌باشد بنابراین یکی از ریشه‌ها می‌بایست تکراری باشد تا فقط در ۲ نقطه مشتق نداشته باشد.

$$x = 0 \Rightarrow x^2 - a = 0 \Rightarrow 0 - a = 0 \Rightarrow a = 0 \quad \text{قق}$$

$$f(x) = |x(x^2)(x - 1)(x - 2)| = |x^3(x - 1)(x - 2)| \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 2 \end{cases} \text{ نقاط مشتق ناپذیر}$$

$$x = 1 \Rightarrow x^2 - a = 0 \Rightarrow 1 - a = 0 \Rightarrow a = 1 \Rightarrow f(x) = |x(x^2 - 1)(x - 1)(x - 2)| \Rightarrow$$

$$f(x) = |x(x - 1)^2(x + 1)(x - 2)| \Rightarrow x = 0, -1, 2 \text{ نقاط مشتق ناپذیر}$$

$$x = 2 \Rightarrow x^2 - a = 0 \Rightarrow 4 - a = 0 \Rightarrow a = 4 \Rightarrow f(x) = |x(x^2 - 4)(x - 1)(x - 2)| \Rightarrow$$

$$f(x) = |x(x - 2)^2(x + 2)(x - 1)| \Rightarrow x = 0, -2, 1 \text{ نقاط مشتق ناپذیر}$$

بنابراین فقط به‌ازای $a = 0$ تابع f در ۲ نقطه مشتق نخواهد داشت.

۹۰. با فرض $f^2(2x - 1) = \sqrt{2x + 2}\sqrt{x^2 - 1}$ مقدار $f'(5)$ کدام است؟ ($f(x)$ تابعی همواره مثبت است)

$$\frac{\sqrt{\sqrt{2}-1}}{\sqrt[4]{2}} \quad (۴)$$

$$\frac{\sqrt{\sqrt{2}+1}}{\sqrt[4]{2}} \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt[4]{2}+1}{\sqrt{2}} \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt{2}+1}{\sqrt[4]{2}} \quad (۱)$$

پاسخ: گزینه ۳

$$f^2(2x-1) = \sqrt{2x+2\sqrt{x^2-1}} = \sqrt{(\sqrt{x+1}+\sqrt{x-1})^2} = \sqrt{x+1} + \sqrt{x-1}$$

از طرفین مشتق می‌گیریم:

$$4f(2x-1)f'(2x-1) = \frac{1}{2\sqrt{x+1}} + \frac{1}{2\sqrt{x-1}}$$

$$\xrightarrow{x=3} 4f(\Delta)f'(\Delta) = \frac{1}{4} + \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{1+\sqrt{2}}{4} \quad *$$

برای محاسبه $f(\Delta)$ کافی است در فرض مسأله $x=3$ را جایگزین کنیم.

$$\xrightarrow{x=3} f^2(\Delta) = 2 + \sqrt{2} \xrightarrow[\text{مثبت}]{f(x) \text{ همواره}} f(\Delta) = \sqrt{2 + \sqrt{2}}$$

$$* \rightarrow 4\left(\sqrt{2 + \sqrt{2}}\right)f'(\Delta) = \frac{\sqrt{2} + 1}{4} \Rightarrow 16f'(\Delta) = \frac{\sqrt{2} + 1}{\sqrt{\sqrt{2}(\sqrt{2} + 1)}} = \frac{\sqrt{2} + 1}{\sqrt[4]{2}\sqrt{\sqrt{2} + 1}}$$

$$\Rightarrow 16f'(\Delta) = \frac{\sqrt{\sqrt{2} + 1}}{\sqrt[4]{2}}$$

۹۱. خطوط $x=2$ و $3y-7x+k=0$ بر نمودار تابع $f(x) = x - 1 - 2\sqrt{4-2x}$ مماس‌اند حاصل ضرب مقادیر ممکن برای k

کدام است؟

۱۵ (۴)

۱۰۰ (۳)

۱۳۵ (۲)

۱۰۵ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

با توجه به این که $x=2$ بر نمودار $f(x)$ مماس است پس $x=2$ مماس قائم تابع است و ریشه عبارت زیر را دیکال است.

$$2b - 2(2) = 0 \rightarrow b = 2$$

با توجه به این که $3y - 7x + k = 0$ بر f مماس است پس در نقطه‌ای به طول X_0 :

$$f(x) = x - 1 - 2\sqrt{4-2x} \rightarrow f'(x_0) = \frac{y}{x}$$

$$f'(x) = 1 + \frac{4}{3\sqrt{(4-2x)^2}} = \frac{y}{x} \rightarrow \sqrt{(4-2x)^2} = 1$$

$$\begin{cases} 4-2x=1 \rightarrow x=\frac{3}{2} & f\left(\frac{3}{2}\right) = -\frac{3}{2} \\ 4-2x=-1 \rightarrow x=\frac{5}{2} & f\left(\frac{5}{2}\right) = \frac{y}{x} \end{cases}$$

$$\left(\frac{3}{2}, -\frac{3}{2}\right) \in \text{خط} \Rightarrow 3\left(-\frac{3}{2}\right) - 7\left(\frac{3}{2}\right) + k = 0 \rightarrow k = 15$$

$$\left(\frac{5}{2}, \frac{y}{x}\right) \in \text{خط} \Rightarrow 3\left(\frac{y}{x}\right) - 7\left(\frac{5}{2}\right) + k = 0 \rightarrow k = 7$$

$$k_1 k_2 = 105$$

۹۲. با فرض $f(x) = \sqrt{x^2 + 4}$ ، $g(x) = \sqrt{f''(x)f(x) + (f'(x))^2}$ مقدار $g(12)$ کدام است؟

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۴   (۴) ۶

پاسخ: گزینه ۴

تابع $g(x)$ را به صورت زیر بازنویسی می کنیم:

$$g(x) = \sqrt{(f(x)f'(x))'}$$

$$f(x) = \sqrt{x^2 + 4} \rightarrow f'(x) = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + 4}} = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}}$$

$$\Rightarrow f(x)f'(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 4}} \rightarrow (f(x)f'(x))' = 2x$$

$$\Rightarrow g(x) = \sqrt{2x} \quad g(12) = 6$$

۹۳. اگر $f(x) = \sqrt{x+7}$ باشد مشتق تابع $y = \left(\frac{f^{-1}}{f}\right)(x)$ در $x=2$ کدام است؟

(۱) $\frac{25}{9}$ (۲) $\frac{5}{9}$ (۳) $\frac{25}{18}$ (۴) $\frac{5}{18}$

پاسخ: گزینه ۳

ابتدا وارون تابع $f(x)$ را محاسبه می کنیم:

$$f(x) = \sqrt{x+7} \rightarrow f^{-1}(x) = x^2 - 7 \quad ; \quad x \geq 0$$

$$y = \left(\frac{f^{-1}}{f}\right)(x) = \frac{x^2 - 7}{\sqrt{x+7}}$$

حال مشتق تابع را در $x=2$ به دست می آوریم.

$$y' = \frac{2x\sqrt{x+7} - \frac{x^2-7}{2\sqrt{x+7}}}{(x+7)}$$

$$x=2 \rightarrow y'(2) = \frac{4(3) - \frac{-3}{2(3)}}{9} = \frac{25}{18}$$

۹۴. اگر f و g دو تابع مشتق پذیر و $f(3x+g(x)) = x+g(2x)$ و $g(0)=2$ و $g'(0)=3$ باشد، $f'(2)$ کدام است؟

(۱) ۱   (۲) ۲   (۳) $\frac{7}{6}$ (۴) $\frac{1}{2}$

پاسخ: گزینه ۳

$$f(3x+g(x)) = x+g(2x) \xrightarrow{\text{مشتق گیری}} (3+g'(x))f'(3x+g(x)) = 1+2g'(2x)$$

$$\xrightarrow{x=0} (3+g'(0))f'(g(0)) = 1+2g'(0) \Rightarrow 6f'(2) = 7 \Rightarrow f'(2) = \frac{7}{6}$$

۹۵. در تابع $f(x) = \begin{cases} 2x-3 & ; x \geq 0 \\ x^2-2x-3 & ; x < 0 \end{cases}$ ، حاصل ضرب آهنگ لحظه‌ای تغییر تابع $f \circ f(x)$ در نقطه $x=1$ و آهنگ متوسط

تابع $f(x)$ در بازه $[-1, 5]$ کدام است؟

$$\begin{array}{cccc} \frac{20}{3} & (1) & -12 & (2) \\ -10 & (3) & -\frac{28}{3} & (4) \end{array}$$

پاسخ: گزینه ۴

آهنگ لحظه‌ای تغییر تابع $f \circ f$ در نقطه $x=1$ همان مشتق تابع $f \circ f$ در $x=1$ است، پس ابتدا از تابع f مشتق می‌گیریم:

$$f(x) = \begin{cases} 2x-3 & ; x \geq 0 \\ x^2-2x-3 & ; x < 0 \end{cases} \Rightarrow f'(x) = \begin{cases} 2 & ; x > 0 \\ 2x-2 & ; x < 0 \end{cases}$$

حالا مشتق تابع $f \circ f$ را در نقطه $x=1$ پیدا می‌کنیم:

$$(f \circ f)'(x) = f'(x) \times f'(f(x)) \xrightarrow{x=1} f'(1) \times f'(f(1))$$

$$= f'(1) \times f'(-1) = 2 \times -4 = -8$$

حالا آهنگ متوسط تغییر تابع f را در بازه $[-1, 5]$ پیدا می‌کنیم:

$$\frac{f(5) - f(-1)}{5 - (-1)} = \frac{(2 \times 5 - 3) - (1 + 2 - 3)}{6} = \frac{7}{6}$$

پس حاصل ضرب مقادیر خواسته شده برابر است با:

$$-8 \times \frac{7}{6} = -\frac{28}{3}$$